

The Halachik Connections between Korbanos, our Dining Rooms, and Yerushalayim on Pesach Night

ויקרא פרשת ויקרא פרק א

(א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְקֹנֵק אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבֶן לַיִּקְנֹק מִן הַבְּהֵמָה מִן הַבֶּקֶר וּמִן הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת קֶרְבָּנְכֶם:

גמרא זבחים ל"ד.

א"ל רבי יעקב לרבי ירמיה בר תחליפא אסברא לך באברי בהמה טמאה דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי בחיה והכי איתמר רבי יוחנן אמר עובר בעשה' ריש לקיש אמר אינו עובר בולא כלום.
 רבי יוחנן אמר עובר בעשה בהמה אין חיה לא' ריש לקיש אמר אינו עובר עליו בולא כלום, ההוא למצוה.
 מוטיב רבא אילו נאמר {ויקרא א':ב'} "קרבת לה' בהמה" הייתי אומר חיה בכלל בהמה כענין שנאמר {דברים י"ד:ד'} "זאת הבהמה אשר תאכלו שור שה כשבים ושה עזים איל וצבי וגו'" תלמוד לומר {ויקרא א':ב'} "בקר וצאן" בקר וצאן אמרתי לך, ולא חיה.
 יכול לא יביא ואם הביא כשר, הא למה זה דומה לתלמיד שאמר לו רבו הבא לי חטים והביא לו חטים ושעורים שאינו כמעביר על דבריו אלא מוסיף על דבריו וכשר.
 תלמוד לומר "בקר וצאן", בקר וצאן אמרתי לך ולא חיה, הא למה זה דומה לתלמיד שאמר לו רבו אל תביא לי אלא חטים והביא לו חטים ושעורים שאינו כמוסיף על דבריו אלא כמעביר על דבריו

השגות רמב"ן לספר המצוות מצוות עשה ששכחן י'

שנצטוינו שיהיה כל קרבן שנקריב משלשת מיני הבהמות אשר הזכיר מן הבקר ומן הכשבים ומן העזים, ובגמרא מסכת זבחים בשלישי ממנו (דף ל"ד) אמרו במעלה איברי חיה א"ר יוחנן עובר בעשה בהמה אין חיה לא ולא הבא מכלל עשה עשה ריש לקיש אמר אינו עובר בעשה ההוא למצוה....
 תיובתא דריש לקיש תיובתא. ונתקיימו דברי רבי יוחנן במצות עשה הזאת. והרב כתבו בחבורו הגדול פ"ה מאיסורי מזבח:

שולחן ערוך אורח חיים תס"ט:א

אָסוּר לומר על שום בְּהֵמָה, בֵּין חַיָּה בֵּין שְׁחוּטָה; בְּשֵׁר זֶה לְפָסַח, לְפִי שֶׁנִּרְאָה שֶׁהַקְדִּישׁוּ מִחַיִּים לְקֶרֶבֶן פָּסַח, וְנִמְצָא אוֹכֵל קֶדָשִׁים בְּחוּץ; אֲלָא יֵאמֵר: בְּשֵׁר זֶה לְיוֹם טוֹב.
 {הִגָּה: וְגַדִּי מְקַלֵּס (פִּי' שְׁלֵם עַל רֵאשׁוֹ וְעַל כְּרַעְיוֹ וְעַל קֶרְבּוֹ), אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא פָּרַשׁ וְאָמַר זֶה לְפָסַח, אָסוּר לַעֲשׂוֹתוֹ (טוֹר) כְּדִלְקֶמֶן רִישׁ סִימָן תַּע"ו;}
 אָבֵל מִתֵּר לומר: חֲטִים אֵלוֹ לְפָסַח.

משנה ברורה שם

(א) אסור לומר וכו' – היינו לכתחלה אבל בדיעבד אין לאסור הבשר באכילה:
 (ב) על שום בהמה וכו' – היינו אפילו הוא קטן וגם אינו גדי וטלה דלא חזי לפסח ג"כ אסור דיחשדוהו שהקדישו מחיים לקנות מדמיו קרבן פסח וכשאוכלו נראה כאוכל קדשים בחוץ, וע"כ לא יאמר לחבירו צלה לי זרוע לפסח. והנה מלשון המחבר משמע דדוקא בהמה שהוא מין הקרב ע"ג המזבח. ויש פוסקים

שמחמירין גם על עופות ודגים דאפשר שהקדישן לדמי מדאמר לפסח. והנה אף שהרבה מקילין בזה וס"ל כדעת המחבר מ"מ לכתחלה טוב ליזהר שלא לומר לפסח. וכתבו האחרונים דמה שנוהגין לומר בל"א בשר זה על פסח אפילו אמר כן בגדי וטלה ליכא קפיידא דאם איתא שהקדישו הו"ל לומר בשר זה לפסח: (ג) בשר זה לפסח – וה"ה שאסור לאדם לומר הילך מעות הללו וקנה לי בהם בשר לפסח. ואם אמר קנה לי בהם בשר על פסח מותר וכנ"ל:

(ד) אלא יאמר וכו' – דהיינו כשקונה או כשמולח:

(ה) פי' שלם וכו' – ר"ל לצלותו שלם ראשו וכו' בע"פ אחר חצות או בליל פסח והנה לקמן בסימן תע"ו מבואר האיסור על אכילתו ואפילו צלאו כמה ימים מקודם וכאן ביאר שגם עשייתו בזמן פסח אסור כיון שעשאו כעין צליית הפסח ממש:

(ו) מותר לומר חטים אלו לפסח – דכיון דלא דמי כלל לקדשים לא אמרינן שמקדישן למוכרן ולקנות בדמיהן פסח אלא כונתו לומר אצניעם ואשמרם מידי חימוץ לאוכלן בפסח:

הליכות שלמה פרק ב דבר הלכה את ב

ונראה לה"ה לפי סגנון הלשון הנהוג בינינו שכשמזכירין בלשון יידיש שם החג מבטאים פסח בפ"ה צרויה ואילו כשמזכירין הקרבן מבטאים בפ"ה סגולה ליכא קפיידא ומותר אף לומר בשר זה לפסח (פאר פסח) שהד ניכר בלשונו שכוונתו ליו"ט לפסח

שולחן ערוך אורח חיים סימן תע"ו

(א) מקום שנהגו לאכל צלי בלילי פסחים, אוכלים. מקום שנהגו שלא לאכל, אין אוכלין גזרה שמה יאמרו: בשר פסח הוא. ובכל מקום אסור לאכל שמה צלי כלו כפאחד בלילה זה, מפני שנהגו לאוכל קדשים בחוץ; ואם היה מחתך או שחסר ממנו אבר או שלק בו אבר והוא מחבר, הרי זה מתר במקום שנהגו. (ב) אפלו בשר עגל ועוף, כל דבר שטעון שחיטה, אסור לאכל צלי במקום שנהגו שלא לאכל צלי.

משנה ברורה שם

(א) שלא לאכול וכו' – ובאלו ארצות אין נוהגין לאכול צלי בשני הלילות ואפילו צלי קדר [פי' שנצלה בקדירה בלא מים ושום משקה אלא מתבשל במוהל היוצא ממנו] אע"פ שאינו דומה לצליית הפסח שהפסח שנצלה בקדירה פסול אפ"ה יש לאוסרו מפני מראית העין שלא יטעו להתיר גם צלי אש ואפילו אם בישלו מתחלה במים ואח"כ עשאו צלי קדר יש לאסור מטעם זה ומיהו לצורך חולה קצת יש להקל בזה ואם היה צלוי ואח"כ בשלו מותר לכל:

(ח) אפילו בשר עגל ועוף – ר"ל אף שאין הפסח בא מהם מ"מ אסור לאכול צלי לפי שהעולם יטעו בין צלי לצלי ויבואו להתיר גם בשר צלוי מכבשים ועזים:

(ט) שטעון שחיטה – לאפוקי דגים וביצים מותר לאכלם צלויים בכל מקום לפי שאין דומין כלל לבשר ולא יטעו בהם. ואפילו הביצה שמניחים על הקערה מותר ע"י צלי ולאכלה [ט"ז]:

ערוך השולחן שם

(א) ...ומדינות שלנו הם ממקומות שנהגו שלא לאכול. ודווקא צלי שעל האש. ולא מה שאנו קורין בראטיין.

(ד) אפילו אצלינו דג צלוי וביצה צלויה – מותר, שאינם בכלל בשר. אבל בכבד וטחול וכל המעיים – הם בכלל בשר ואסורים בצלי, כדמוכח לענין נדרים ביורה דעה בסימן רי"ז, עיין שם. ולפי זה אסור לנו לאכול

כבד בליל פסח, שהרי אי אפשר אלא בצלי, דמליחה לא מהני לכבד, ואין לו היתר אלא אם כן בשלו אחר כך או טיגנו בשומן. ויש מי שהפריז על המידה לאסור גם ביצה צלויה, ואין בזה טעם (ט"ז סעיף קטן ג).

OU Kosher May I serve meat at the Seder meal that was prepared using the sous vide method of cooking (meat is wrapped in plastic and cooked in hot water)?

Rav Schachter, *shlita* ruled that the same applies to meat cooked in a sous vide machine. Since the meat cooks in its own juices and not in water, it too is similar to pot roast and should not be served at the seder.

שולחן ערוך אורח חיים תעג:ז

וְכַשְׂמֵתְחִיל עֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרְעָה, מִחֲזִיר הַקְּעָרָה שֶׁבָּהּ הַמִּצּוֹת לְפָנָיו וְקוֹרָא כָּל הַהֲגָדָה, וְכַשְׂיָגִיעַ לְמִצְחָה זֶה צָרִיךְ לְהַגְבִּיחַ, לְהִרְאוֹתָהּ לְמַסְבִּין שֶׁתִּחַבֵּב הַמִּצְוָה עֲלֵיהֶם. לְיִשׁ לְהַגְבִּיחַ מִצְחָה הַפְּרוּסָה שֶׁהִיא כְּלָחִם עֲנִי (מהרי"ו)}, וְכֵן כַּשְׂיָגִיעַ לְמַרְוֹר זֶה; וְכַשְׂיָגִיעַ לְלִפְיָכָה, מְגַבִּיחַ כָּל אֶחָד כּוֹסוֹ בִּידוֹ עַד שְׁחוֹתָם גָּאֵל יִשְׂרָאֵל.

משנה ברורה שם

(עב) וכן כשיגיע למרור זה – אבל כשיגיע לפסח שהיו אבותינו וכו' לא יאחז בידו הבשר שהוא זכר לפסח דהוי כמגביה קדשים בחוץ דנראה מזה שהקדישו לפסח. כתב המרדכי דצ"ל ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים דהא אוכלין תחלה מן החגיגה דהיינו הזבח אבל הפסח נאכל על השובע:

שולחן ערוך אורח חיים תע"ז

(א) לְאַחַר גָּמַר כָּל הַסְּעֵדָה אוֹכְלִים מִמִּצְחָה הַשְּׂמוּרָה תַּחַת הַמִּפָּה כְּזֵית כָּל אֶחָד, זָכַר לְפִסַּח הַנֶּאֱכָל עַל הַשֶּׁבַע, וְיִאֲכְלוּ בְּהַסְבָּה וְלֹא יִבְרַךְ עָלָיו, וְיִהְיֶה זֶהִיר לְאֲכֹלוֹ קֶדֶם חֲצוֹת. {וְיִקְדִים עֲצֵמוֹ שְׂגָם הַהֲלֵל יִקְרָא קֶדֶם חֲצוֹת (כ"ן פ' ע"פ וסוף פ"ב דמגלה).}

משנה ברורה שם

(ו) ויהא זהיר וכו' – שכיון שהוא זכר לפסח צריך לאכלו בזמן פסח והפסח אינו נאכל אלא עד חצות וכ"ש כזית הראשון שמברכין עליו על אכילת מצה שצריך ליזהר מאד שלא לאחרו עד חצות

כף החיים שם

(יד) שם בהגה. שגם ההלל יקרא קודם חצות. כ"כ הר"ן ס"פ ע"פ וספ"ב דמגילה והב"ד ב"י. וכ"כ הרשב"א בתשו' סי' תמ"ה בשם התו' וכ"כ באו"ח דפ"א ע"ג או' ל' וכ"כ הלבוש. ר"ז או' ו' ח"א שם. והטעם לפי שק"פ טעון הלל באכילתו כמ"ש בפסחים צ"ה ע"א וא"כ כמו באכילת אפיקומן שהוא זכר לק"פ צריך להקדים קודם חצות ה"ה בהלל שנאמר באכילתו.

גמרא פסחים פ"ה: - פו.

והאמר רב משום רבי חייא כזיתא פסחא והלילא פקע איגרא, מאי לאו דאכלי באיגרא ואמרי באיגרא, לא. דאכלי בארעא ואמרי באיגרא.

שולחן ערוך אורח חיים תעג:ד

מביאין לפני בעל הבית קערה שיש בה שלשה מצות ומרור וחרסת וכרפס או ירק אחר {וחמץ או מי מלח} ושני תבשילין, אחד זכר לפסח ואחד זכר לחגיגה, ונהגו בבשר וביצה. {הגה: יסדר הקערה לפניו בענין שאינו צריך לעבר על המצה, דהינו הכרפס יהא למעלה מן הכל והחמץ סמוך לו יותר מן המצה, והמצות מן המרור והחרסת, והם יהיו יותר קרובים אליו מן הבשר והביצה (מהרי"ל).} והבשר נהגו שיהיה זרוע, ונהגו שהבשר יהיה צלי על הגחלים והביצה תהיה מבשלת. והוא הדין צליה, וכן נוהגין בעירנו.

משנה ברורה שם

(כז) זרוע – ע"ש זרוע נטויה שהראה הקב"ה במצרים. ומי שאין לו זרוע יקח שאר בשר אף בלא עצם [פמ"ג] כתבו הפוסקים דבעינן שיהיה מעט בשר על הזרוע שהוא זכר לבשר קרבן פסח:
 (כח) יהיה צלי – ולא מבושל זכר לקרבן פסח:
 (כט) על הגחלים – ואף שהיה הפסח נצלה לכתחלה בשפוד מ"מ כיון שאין נצלה אלא בשפוד של רמון שטורח לחזור אחריו לפיכך די לנו בצלי ע"ג גחלים שיוצאין מעיקר הדין גם בקרבן פסח [מ"א]:
 (ל) והביצה תהיה וכו' – שהיא זכר לחגיגה שא"צ צלי:
 (לא) וה"ה צלויה – שהחגיגה באה בין צלי בין מבושל:
 (לב) וכן נוהגין בעירנו – לצלות הביצה. ואסור לאכול הזרוע בלילה דאין אוכלין צלי בלילה אבל הביצה אף שהיא צלויה מותר שאין איסור צלי בביצה ולפ"ז אסור לצלות הזרוע בלילה אלא מבעו"י אם לא שדעתו לאכלו למחר באותו היום וע"כ אם שכח וצלאו בלילה יזהר לאכלו מחר בבקר כ"כ המ"א ושאר אחרונים ואם דעתו שלא לאכול הביצה עד ליל ב' גם הביצה אסור לצלותה בלילה אלא מבעוד יום. כתב בח"א רע עלי המעשה שזורקין הזרוע והוא ביזוי מצוה. ומצוה להניח ביו"ט שני בבקר לתוך הצלי שצולין ליו"ט ואוכלין אותו:

On one hand, we cannot point to the meat or declare that it is "for Pesach." Yet, we roast the meat in order to symbolize the days of kodshim. At the seder, we experience the distance between us and Yerushalayim. Yet, we can also close our eyes and imagine that we are already there.